

ET INTERNATIONALT KNOCKOUT

FORFATTER

Mette Ernlund, ph.d.,
international leder, UC SYD

Den videregående uddannelsessektor i Danmark har i mange år arbejdet strategisk og målrettet med sin internationaliseringsindsats, særligt i forhold til den udgående studenter- og medarbejdermobilitet. Ikke desto mindre må vi på professionshøjskolerne erkende, at det er en udfordring at få de studerende på mange af velfærdsuddannelserne til at rejse ud, blandt andet med det formål at udvikle sproglige og interkulturelle kompetencer. Kigger vi ind i fremtiden, er der ikke noget i de professionsbachelorstuderendes adfærd, som antyder, at udlandsophold vil blive det nye sort, og med en forstærket tilbageholdenhed oven på den aktuelle coronapandemi er der behov for øget fokus på andre internationaliseringsindsatser end den udgående mobilitet. Internationalisation at Home (IaH) bliver i den forbindelse vigtigt, da fænomenet netop er et forsøg på at skabe en international kultur i det lokale læringsmiljø, men det skal både

indtænkes i den enkelte uddannelse og i hele institutionens strategiske internationaliseringsarbejde, hvis det for alvor skal brænde igennem til de studerende. Den gængse definition af IaH lyder således: *"Internationalization at Home is the purposeful integration of international and intercultural dimensions into the formal and informal curriculum for all students within domestic learning environments"* (Beelen & Jones, 2015). Det er denne type internationalisering, som indeværende tidsskrift sætter fokus på gennem præsentationer og diskussioner af det arbejde, der pågår på flere af UCN's uddannelser. Men inden læsning af disse artikler skal vi først kigge lidt nærmere på den internationale sundhedskrise, som har ramt os alle – ikke mindst det internationale samarbejde på de videregående uddannelsesinstitutioner.

I foråret 2020 oplevede vi således, hvor hurtigt en hel verden kan lukke ned, når en ydre trussel bliver tilstrækkelig stor og uforudsigelig. Den usynlige coronavirus invaderede verdens befolkning – først i Kina, kort tid efter over hele kloden. Vi blev alle suget ind i en

undtagelsestilstand, hvor virus med lynets hast spredte sig som en steppebrand, hen over grænser, hen over kontinenter. Den globaliserede verden blev på mange måder sin egen værste fjende i kampen om at få denne usynlige trussel under kontrol for at redde liv. Menneskeliv. Og vi mærkede panikken brede sig hen over vores landegrænser, som én efter én lukkede ned i forsøget på at redde de enkelte nationer fra den globale trussel.

Internationalt samarbejde, som i mange år har været en integreret del af den globaliserede verden, og som man på intet tidspunkt havde forestillet sig kunne blive så udfordret af en usynlig virus, blev på et splitsekund sat på standby: Uddannelsesinstitutionerne verden over hjemkaldte deres studerende, som var draget ud i verden for at få en faglig og personlig oplevelse for livet. Turismen gik i stå, og flyene stod pludseligt grounded, som aldrig tidligere set i historien. Eksport blev en mangelvare på rekordtid.

Nationernes indsats for at få større kendskab til denne nye virus og således få smittespredningen under kontrol har krævet disciplin og sammenhold – og gør det

FORORD 1

Foto: Getty Images-Stockphoto

fortsat. Men ikke bare nationalt sammenhold. Internationalt sammenhold. For midt i denne sundhedskrise er det blevet meget tydeligt, at det internationale samarbejde på trods af aktuelle restriktioner i forhold til udlandsrejser ikke er noget, vi kan ignorere, ikke mindst når vi skal finde lokale løsninger på globale problemer. Vi er dybt afhængige af hinandens markeder, sundhed og klima kender ingen grænser, og videnudvikling kræver internationale data. Det er tilstrækkeligt at kigge på det enorme arbejde, der p.t. foregår på tværs af lande med udvikling af en vaccine mod coronavirus for at forstå denne globale afhængighed.

Det internationale samarbejde skal derfor styrkes, og det åbner op for at tænke i nye formater som følge af sværere vilkår for udrejse. Mere digitalisering kan være én vej frem, men for at digitalt

samarbejde kan lykkes på tværs af lande, skal interkulturel forståelse bære dialogen. Uddannelse skal bidrage til denne forståelse og dialog, blandt andet gennem en kontinuerlig internationaliseringsindsats i vores uddannelses- og forskningsmiljøer med fokus på 'at-home'-aktiviteter og strategier.

INTERNATIONALISERING Gennem UDDANNELSE

Men hvordan fastholder uddannelsesinstitutionerne deres fokus på det internationale samarbejde midt i en tid med den truende coronavirus og uden vished for, om og hvornår verden atter normaliseres? Kan tilliden til at drage ud i verden både i form af dannelses- og forretningsrejser genetableres, eller skal Internationalisation at Home i fremtiden alene være det bærende element i vores børns og unges globale dannelse? Mange spørgsmål står ubesvarede

hen, men vi skal gerne undgå, at coronakrisen øger den mistillid til verden, som vi har oplevet de seneste år med et meget stærkt politisk fokus på nationen, ikke bare i Danmark, men i mange lande verden over. "America first" kan man høre mange statsledere sige på eget sprog og med egne ord. Men intentionen er den samme. Vi har i flere år lukket os om os selv og været godt på vej til at blive blinde for, at vi ikke kan uden hinanden. I hvert fald ikke i det større billede. Der er derfor behov for, at vi alle løfter blikket – ud over de midlertidigt nedlukkede byer, regioner og lande – for at tale med hinanden om, hvordan det internationale samarbejde kan bidrage til bedre dialog og større tillid til hinanden på tværs af nationer og kulturer. Internationalisation at Home er her et vigtigt udgangspunkt for denne dialog.

Interessen for, hvad det internationale samarbejde er for en

FORORD 1

størrelse, opstår, når vi som mennesker introduceres til noget ukendt med rødder i andre lande og kulturer end vores egne. Der kan være tale om kulinariske oplevelser, musik, sprog, kunst, et møde med en udlænding. Dannelsesekspert har de seneste år slået et slag for, hvor vigtigt børn og unges skolegang er for deres faglige og personlige dannelse, og her må vi ikke glemme den globale dannelse, det vil sige interessen for det, der ligger ud over den nationale horisont (Ernlund, 2018). Ved at integrere internationale uddannelseselementer i den daglige undervisning øges chancerne således for, at flere verdensborgere ser dagens lys. Ikke alle børn og unge har lige meget mobilitetskapital med hjemmefra (Murphy-Lejeune, 2002), hvilket i overført betydning er et menneskes evne til at flytte sig og agere i en international sammenhæng – ikke bare ude i verden, men også hjemme, da vi lever i multikulturelle og flerkulturelle samfund verden over (Jensen, 2011). Til gengæld ved vi, at uddannelse kan bidrage til processen, og uddannelsesinstitutionerne har derfor en samfundspiligt til at skabe rammerne for, at alle elever og studerende møder forskellige kulturer, sprog og traditioner i løbet af deres skolegang – fra folkeskole til og med de videregående uddannelser. Interkulturel forståelse er en forudsætning for udvikling af et solidt internationalt samarbejde, da mødet med fremmede kulturer udfordrer vores verdensbillede og skubber til vores selvopfattelse. Denne forståelse er vi ikke født med – den skal opbygges gennem udfordrende samtaler og oplevelser, hvor egne kulturelle værdier mødes med det fremmede.

Det lyder enkelt at integrere internationale uddannelseselementer i den daglige undervisning. Det er det også – og så alligevel ikke. For hvad skal integreres og hvordan? Internationalisation at Home-aktiviteter dækker over en

samlet række af internationale aktiviteter, som bidrager til at skabe et internationalt læringsmiljø hjemme på campus, både gennem det formelle curriculum og det mere uformelle læringsmiljø. Den enkelte underviser har et naturligt ansvar for målrettet at implementere sådanne aktiviteter, men ledelsen skal støtte op, hvis indsatsen skal være strategisk og langsigtet og således nå ud til så mange unge som muligt i løbet af deres uddannelsesforløb.

TILLID TIL DET FREMMEDE

Uddannelse, herunder Internationalisation at Home-aktiviteter, er således et muligt svar på, hvordan vi får genskabt den tillid til det internationale samarbejde, som de seneste år har været sat under politisk pres, og som nu med coronakrisen udfordres yderligere. Vi kan observere, at mange lande – med god grund – er ekstremt optaget af, hvordan de hver især i fremtiden kan producere deres egne mundbind, visir, vacciner, medicin, respiratorer, håndsprit m.m., hvilket indtil coronakrisens udbrud stort set var erlagt til kinesiske giganter. Men som nævnt indledningsvist er det ikke svaret på fremtidens sundhedskriser, klimakriser og økonomiske kriser, at vi fremover er hver vores lykkes smed. Det er naturligt nok en overvejelse værd, hvor meget vi skal blive ved med at udlicite til globaliseringens mastodonter, men vi må også erkende, at globaliseringen er kommet for at blive – at vi i verden er dybt afhængige af hinanden, og at denne virkelighed kræver kompetencer som interkulturel forståelse og

evne til at samarbejde på tværs.

Uddannelsesinstitutioner skal uddanne og danne fremtidens verdensborgere, og det er således væsentligt at inddrage børn og unge i drøftelser om, hvordan man kan styrke en tillidsfuld dialog på tværs af kulturer, lande og kontinenter. Vi skal have etableret en dialog om, hvorfor vi reagerer og handler så forskelligt, som vi gør, fra én kultur til en anden, og hvordan vi så kan lykkes med at samarbejde med hinanden nu og i fremtiden. Vi skal blive endnu bedre til at tænke universelt og opfatte os selv som en del af verden (Kemp, 2013). Det har verden brug for mere end nogensinde.

Når børn og unge mødes med jævnaldrende på tværs af kulturer og grænser, opstår interessante energier – mange af dem fordomsfri, fordi de endnu ikke har erfaret globaliseringens skyggesider. Denne nysgerrighed på det ukendte skal vi udnytte ved at skabe rammerne for, at internationale erfaringer fortsat kan finde sted igennem deres uddannelse. Uddannelses- og forskningsinstitutioner verden over er bevidste om vigtigheden i at internationalisere de unge på et tidligt tidspunkt i deres liv, både igennem internationalisering ude og hjemme. En vigtig nøgle til en styrkelse af tilliden til internationalt samarbejde i kølvandet på coronakrisen findes således i uddannelsessektorens evne til fortsat at uddanne og danne børn og unge med globalt udsyn, uafhængigt af udefrakommende begivenheder og politik som sådan.

Litteraturliste

- Beelen, J. & Jones, E. (2015). Redefining Internationalization at Home. I: *The European Higher Education Area: Between Critical Reflections and Future Policies*. Springer, s. 59-72.
- Ernlund, M. (2018). Global dannelse. I: *Unge Pædagoger*. (1), s. 6-14.
- Jensen, I. (2011). *Grundbog i kulturforståelse*. Frederiksberg: Roskilde Universitetsforlag.
- Kemp, P. (2013). *Verdensborgeren: Pædagogisk og politisk ideal for det 21. århundrede*. (2. udg.) København: Hans Reitzels Forlag.
- Murphy-Lejeune, E. (2002). *Student Mobility and Narrative in Europe: The New Strangers*. London: Routledge